

ГС “КАТОЛИЦЬКА ОСВІТА”

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

для шкільних капеланів та
вчителів загальноосвітніх навчальних закладів

Я - ОСОБИСТІТЬ

8-9 КЛАСИ

ЛЬВІВ - 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Я - особистість” є фундаментальною темою для опрацювання з учнями 8-9 класів, адже в цьому віці багато підлітків починають цікавитися тим, ким вони є, чим вони хочуть займатися, деякі вже навіть влаштовуються на їхню першу роботу.

У такий період доцільно підтримати їх у їхніх питаннях, труднощах, внутрішніх та зовнішніх конфліктах, допомогти знайти, зрозуміти і прийняти себе.

Метою курсу “Я - особистість” є допомога підліткам відшукати відповіді на питання, які їх турбують, направити їх на найбільш екологічний шлях, підсвітити певні рішення, що можуть стати визначальними у їхньому житті.

У процесі досягнення мети передбачається реалізація таких **завдань**:

- ознайомлення з поняттями “цінності”, “переконання”, “чистота”, “свобода вибору”, “відповідальність”;
- формування в учня розуміння цінності людського життя загалом та себе як індивідуальної особистості зокрема;
- створення комплексного портрету своєї особистості, з урахуванням м'яких та твердих навичок.

В основі курсу є покликання на Святе Письмо та інші джерела (художні та публіцистичні тексти, відео- та аудіоматеріали).

Програма курсу “Я - особистість” розрахована на 20 уроків і має такий змістовно-тематичний поділ:

Розділ 1. Мої цінності і переконання.

Розділ 2. Мої знання і їхня цінність.

Розділ 3. Цінність людського життя.

Розділ 4. Праця і відпочинок в житті людини.

Розділ 5. Мої сильні і слабкі сторони.

Розділ 6. Мої емоції та вчинки.

Розділ 7. Мої стосунки.

Розділ 8. Чистота серця й життя.

Розділ 9. Моє оточення.

Методологічною основою процесу навчання є система наукових підходів, зокрема:

- **аксіологічний підхід**, що передбачає звернення до текстів Святого Письма як до основного джерела. Людина за цим підходом є найвищим Божим творінням, якому притаманні такі цінності як: любов, радість, мир, довготерпіння, доброта, милосердя, лагідність, стриманість, гідність, обов'язок, совість, честь;
- **особистісний підхід** передбачає сприйняття учня як індивідуума, унікальну особистість зі своїми цінностями, талантами, мріями та покликанням;
- **соціокультурний підхід**, що має на меті готувати учнів до життя в спільноті, спонукати їх шукати для себе оточення, що їх розвиватиме та заохочуватиме ставати кращими;
- **діяльнісний підхід**, за яким навчальний процес спрямований на конкретні вимірювані результати, що досягаються завдяки практикоорієнтованому викладанню;
- **комунікативний підхід**, що передбачає залучення учнів до навчання за допомогою використання таких форматів як бесіда, дискусія, розвивальний зворотний зв'язок;
- **системний підхід**, що проявляється в побудові програми навколо теми-ядра "Я і світ навколо мене", виявленні зв'язків між навчанням та позашкільним життям учнів.
- **компетентнісний підхід** передбачає результати, за якими учні набувають не лише конкретні знання, навички та вміння, але й досвід емоційно-ціннісного ставлення до себе та тих, хто їх оточує, з погляду Святого Письма;

- **синергетичний підхід**, що проявляється в синергії божественного і людського погляду на покликання та місію людини.

Під час навчальної діяльності передбачаються **фронтальна, індивідуальна та групова** форми роботи. Вчитель працює з групами як **фасилітатор**, використовуючи як основний інструмент **розвивальний зворотний зв'язок**.

Навчальний матеріал подаватиметься учням із застосуванням методів **візуалізації та гейміфікації** із опорою на **метод емпіричного навчання Колба**.

Місяць	Тема	Год.	Цільові знання, результати
Вересень	Мої цінності і переконання. <ul style="list-style-type: none"> - свобода вибору - цінності і їхнє вираження в житті - стійкість у переконаннях 	3	ЦЗ: учні розуміють, що таке цінності і як вони проявляються в їхньому житті, знають, у чому полягає свобода вибору. Р: учні прописують свої цінності та переконання і мають стратегію формування себе як особистості через з опорою на них.
Жовтень	Мої знання і їхня цінність. <ul style="list-style-type: none"> - відкриття і плекання здібностей - правильне використання ресурсів 	2	ЦЗ: учні знають, що означає “бути в ресурсі”, “поповнювати свій ресурс”. Р: учні відкривають у собі певні здібності та вибудовують тактику їх плекання та реалізації. Заповнюють таблицю ресурсності.
Листопад	Цінність людського життя. <ul style="list-style-type: none"> - людська гідність - відповідальність за життя і довкілля 	2	ЦЗ: учні знають, що таке гідність, розуміють, чому потрібно брати на себе відповідальність за своє життя та довкілля. Р: учні моделюють ситуації гідної поведінки людини, а також чітко окреслюють межі своєї відповідальності.
Грудень	Праця і відпочинок в житті людини. <ul style="list-style-type: none"> - праця як творчість і вираження любові - праця не обов'язково є 	2	ЦЗ: учні розуміють глибинне значення праці в житті людини, її вплив на людину. Вміють шанувати чужу працю. знають, що таке авторське право. Р: учні знаходять місце для праці у

	<p>“тяжкою”, однак потребує від нас певних зусиль</p> <ul style="list-style-type: none"> - власність матеріальна й інтелектуальна 		<p>своєму повсякденні, прописують, чим для них є праця і які види праці вони виконують із задоволенням.</p>
Січень	<p>Мої сильні і слабкі сторони.</p> <ul style="list-style-type: none"> - усвідомлення своїх можливостей - потреба в самовдосконаленні 	2	<p>ЦЗ: учні знають свої сильні та слабкі сторони.</p> <p>Р: учні візуалізують шлях свого вдосконалення на найближчий період життя.</p>
Лютий	<p>Мої емоції та вчинки.</p> <ul style="list-style-type: none"> - конструктивне та екологічне проявлення своїх емоцій - відповідальність за свої вчинки - шляхи подолання конфліктів 	2	<p>ЦЗ: учні знають, як екологічно проявляти різні емоції, розуміють, якими можуть бути результати їхніх вчинків.</p> <p>Р: учні за допомогою кейс-стаді вирішують запропоновані конфліктні ситуації, моделюють способи висловлення їхніх емоцій конструктивно та екологічно щодо себе та інших.</p>
Березень	<p>Мої стосунки.</p> <ul style="list-style-type: none"> - стосунки у сім'ї - друзі: хто вони? 	2	<p>ЦЗ: учні розуміють значення та функції сім'ї. Знають, якими є справжні друзі.</p> <p>Р: учні візуалізують своє місце в сім'ї та в середовищі друзів.</p>
Квітень	<p>Чистота серця й життя.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ставлення до себе та іншої людини - побудова екологічних стосунків в парі - розвиток стосунків заснованих на прийнятті та довірі 	2	<p>ЦЗ: учні розуміють, що означає чистота серця та життя, а також чому важливо її плекати.</p> <p>Р: учні опрацьовують найбільш поширені ситуації, що виникають у стосунках в парі та складають сценарії ймовірної поведінки та рішень, що будуть враховувати екологічне ставлення до себе та іншої людини.</p>
Травень	<p>Моє оточення.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ставлення до близьких - мої приклади для наслідування - авторитет - результат служіння людям 	3	<p>ЦЗ: учні знають, яким чином можна заслужити авторитет в інших людей.</p> <p>Р: учні знаходять приклади для наслідування, вибудовують стратегію і тактику власного служіння інших.</p>